1 Cu lacăt la gură

Dave Packer nu mai scosese o vorbă de trei ore și jumătate. Era, oricum, în mijlocul orei de istorie într-o dimineață de luni, la mijlocul lui noiembrie. Iar Școala Primară Laketon era situată în mijlocul unui oraș de dimensiuni medii din mijlocul statului New Jersey.

Exista un motiv pentru care Dave nu mai scosese un cuvânt de trei ore și jumătate, dar nu e acum momentul să vorbim despre asta. Acum e momentul să vorbim despre ce a constatat el în mijlocul orei de istorie.

Dave a constatat că este *foarte* greu să nu vorbești la școală. Motivul? Profesorii. De exemplu, la ora 11.35 doamna Overby a bătut din palme și a zis:

— Copii, copii! Faceți liniște!

Apoi s-a uitat la lista ei și a spus:

— Dave și Lynsey, voi urmați.

Așa că Dave a dat din cap către Lynsey și s-a ridicat. Era timpul să-și prezinte referatul despre India.

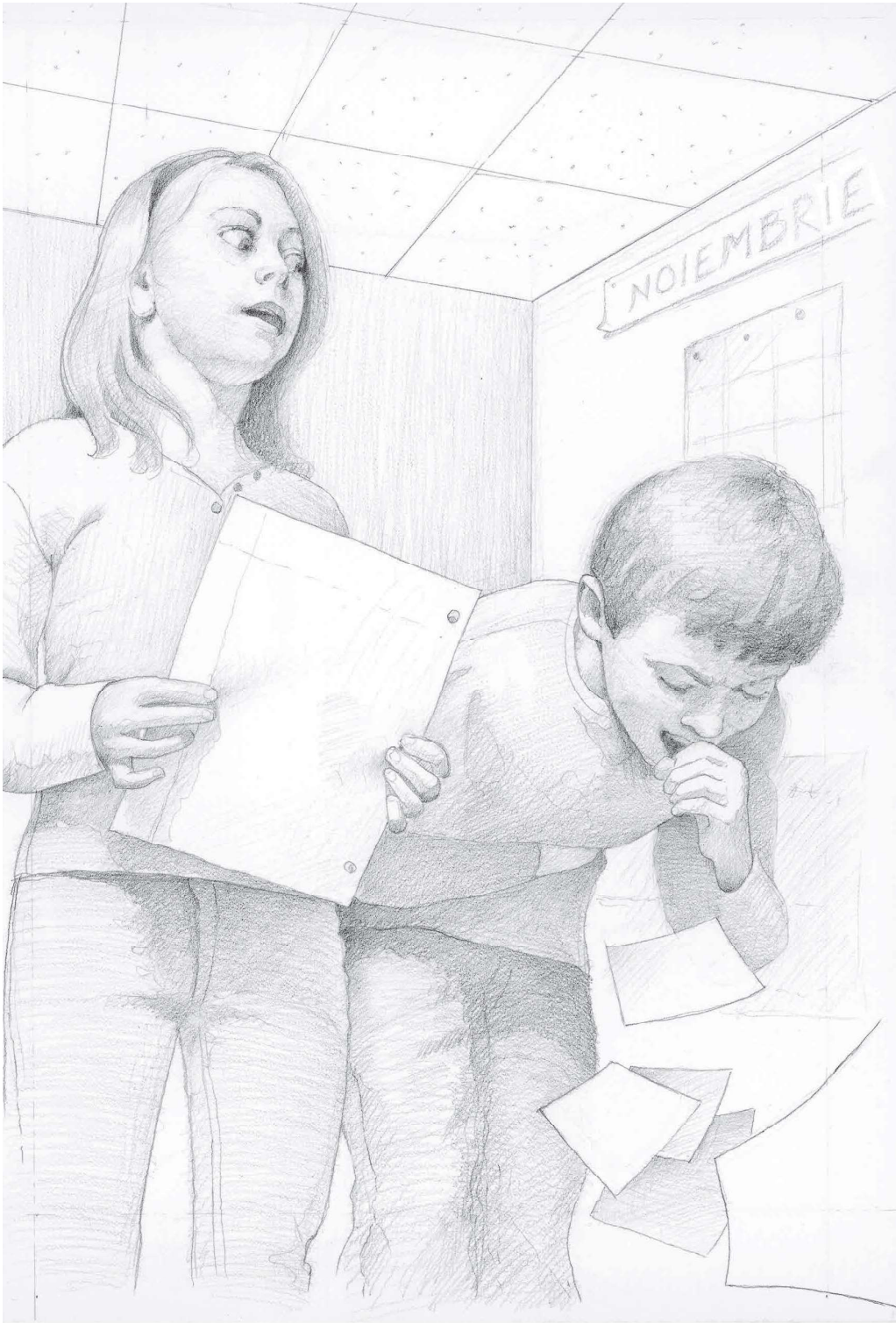
Dar prezentarea referatului avea să-i strice experimentul, pentru că Dave încerca să nu vorbească toată ziua. Voia să-și pună lacăt la gură până la sfârșitul zilei și să nu scoată o vorbuliță până la ora trei și zece, când avea să sune ultimul clopoțel. Și motivul pentru care Dave decisese să nu mai vorbească... dar încă nu e momentul să vorbim despre asta. Acum e momentul să vorbim despre ce a făcut cu prezentarea referatului.

Dave și Lynsey s-au dus în fața clasei. Dave trebuia să înceapă prezentarea vorbind despre istoria Indiei. S-a uitat în jos la cartonașele pe care își făcuse însemnări, și-a ridicat ochii spre doamna Overby, și-a privit colegii și a deschis gura.

Dar nu a vorbit.

A tușit. Dave a tușit timp de aproape zece secunde. După aceea s-a șters la gură, s-a uitat din nou la cartonașele lui și la doamna Overby, și-a privit iar colegii, a deschis iar gura și... a început din nou să tușească. A tușit și-a tot tușit până când s-a îndoit de mijloc, iar fața i s-a făcut stacojie.

Lynsey stătea alături simțindu-se neputincioasă. Dave nu-i spusese despre experimentul lui, așa că tot ce putea să facă era să-l privească și să-i asculte tusea înfiorătoare. Nu avusese niciodată o părere bună despre Dave, iar acum, cu fiecare secundă care trecea, impresia ei despre el devenea tot mai proastă.

NOIEMBRIE

Doamna Overby credea că știe ce se petrecea cu Dave. Mai văzuse asta și cu alte ocazii – copii care se emoționau atât de tare, încât mai degrabă se prefăceau că le este rău decât să vorbească în fața clasei. Era surprinsă, pentru că Dave nu era deloc timid. Niciodată. De fapt, *niciunul* dintre elevii de-a cincea[1] din acel an nu era câtuși de puțin timid sau emoționat când trebuia să vorbească. Niciodată.

Dar profesoarei i s-a făcut milă de el și a spus:

— Mai bine te duci să bei niște apă. Puteți prezenta referatul mai târziu.

Lynsey i-a aruncat lui Dave o privire dezgustată și s-a întors în banca ei.

Dave a încuviințat dând din cap spre doamna Overby, a mai tușit de câteva ori, ca să fie sigur, și a ieșit din clasă în grabă.

Și, acum că Dave a ieșit pe hol să bea apă, e momentul perfect să povestim de ce nu mai vorbea de trei ore și jumătate și de ce se hotărâse să tacă mâlc.

[1] În unele regiuni din Statele Unite, clasa a cincea este inclusă în învățământul primar. (N.tr.)

2 | Gandhi

De obicei, când se întâmplă ceva, există o explicație simplă, dar aceasta nu este aproape niciodată toată povestea. Să vedem totuși care este explicația simplă: Dave se hotărâse să nu vorbească o zi întreagă ca urmare a ceea ce citise într-o carte.

Vedeți? Foarte simplu, foarte clar. Dar nu este toată povestea.

Așa că iată câteva amănunte.

Dave și o colegă avuseseră de pregătit un referat despre India – nu unul lung, doar câteva lucruri esențiale. Ceva despre istoria țării, despre guvernul ei, despre resursele naturale și industrie, despre indieni și cultura lor. Cinci minute sau mai puțin.

Partenera lui Dave pentru acest referat era Lynsey Burgess și niciunuia dintre ei nu-i convenea situația – la Școala Primară Laketon existau unele probleme între fete și băieți. Dar nu e momentul să vorbim despre asta.

Chiar dacă Dave și Lynsey erau nevoiți să *prezinte* referatul împreună, amândoi au recunoscut că *nu* voiau să-l *pregătească* împreună. Așa că au împărțit în două temele de discuție și fiecare a lucrat singur.

Dave era un elev silitor și a găsit două cărți despre India pe care le-a împrumutat de la bibliotecă. Nu le-a citit pe amândouă, nu din scoarță în scoarță – nu era un elev *chiar atât* de silitor. Dar a citit fragmente din cele două cărți.

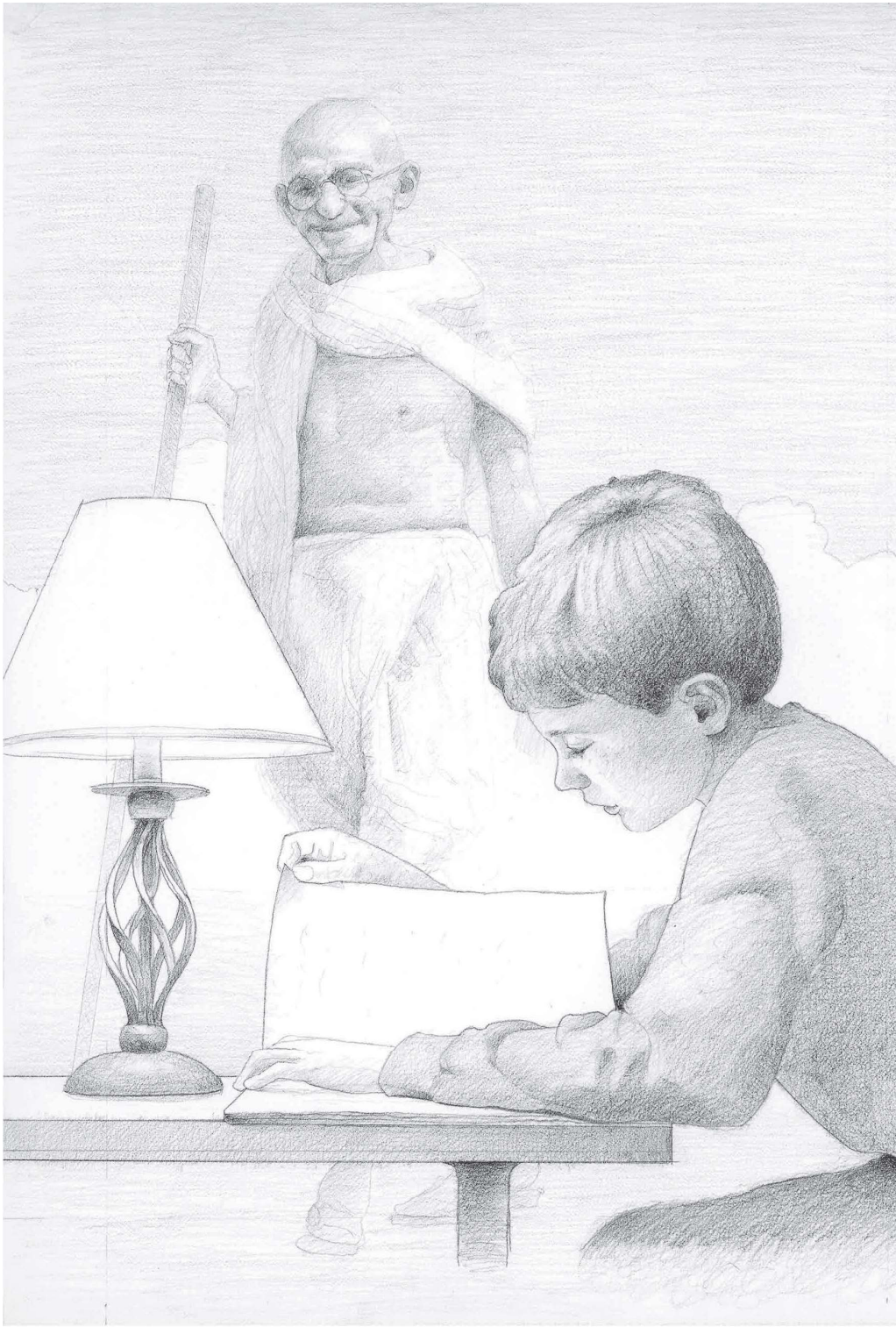
Dave era de părere că cea mai interesantă parte din fiecare carte era aceea care povestea cum devenise India independentă, cum se eliberase de Anglia și devenise o națiune liberă – cam tot așa cum se întâmplase și cu Statele Unite.

Iar Dave era de părere că cea mai interesantă persoană din povestea independenței Indiei era Mahatma Gandhi.

Băiatul era impresionat de Gandhi. Acest bărbat scund, numai piele și os, reușise practic să alunge din India, de unul singur, întreaga armată britanică. Dar nu s-a folosit de arme sau de violență. S-a luptat folosind cuvinte și idei. Era o poveste incredibilă și era adevărată.

Iar într-una dintre cărți, Dave a citit următorul pasaj despre Gandhi:

> Timp de mai mulţi ani, câte o zi pe săptămână, Gandhi nu a vorbit deloc. Credea

că aceasta era o modalitate de a-şi pune ordine în minte.

Dave a citit aceste cuvinte joi după-amiază, apoi le-a citit din nou duminică seară în timp ce se pregătea pentru prezentarea referatului. Și a ajuns să se întrebe cum ar fi să-și petreacă o zi fără să scoată vreun cuvânt. A început să se întrebe dacă tăcerea îi va pune și *lui* ordine în minte.

De fapt, Dave se întreba ce înseamnă „să-ți pui ordine în minte". Putea un lucru atât de simplu precum tăcerea să schimbe felul în care funcționa mintea? Se părea că lui Gandhi îi făcuse bine. Dar cum l-ar fi putut ajuta tăcerea pe un băiat obișnuit din New Jersey?

Putea să devină mai... deștept dacă nu vorbea? O să priceapă în sfârșit fracțiile? Dacă avea mai multă ordine în minte, ar fi putut să se uite la o propoziție și să *vadă* – nu doar să ghicească – care cuvânt era adverb? Dar la sport? O persoană cu mintea mai ordonată putea fi un jucător de baseball mai bun?

Întrebări profunde.

Așa că Dave a hotărât să-și pună lacăt la gură și să facă o încercare.

Îi era greu să tacă? Nu încape îndoială! Mai ales la început, de exemplu atunci când a ajuns în stația de autobuz, unde prietenii lui dezbăteau de zor de

ce echipa Jets pierduse în fața celor de la Patriots. Însă Dave a învățat repede că nu era imposibil să tacă dacă dădea din cap și zâmbea, dacă se încrunta și ridica din umeri, dacă ridica degetul mare în semn de aprobare sau bătea palma ori pur și simplu dacă își vâra mâinile în buzunarele hainei și pleca. Până să ajungă autobuzul la școală, Dave reușise deja să se integreze destul de bine și fără să vorbească.

Iată! Aceste detalii explică mai bine ce se petrece. Și probabil sunt suficiente, cel puțin pentru moment. Dar mai sunt multe de spus. *Întotdeauna* mai sunt multe de spus.

Acum ne întoarcem la ziua de luni și suntem în clasă cu Dave, care și-a petrecut restul orei de istorie fără să scoată un cuvânt. Iar, când a sunat clopoțelul, a venit timpul ca elevii de clasa a cincea să ia masa de prânz.

Peste o sută douăzeci și cinci de copii dădeau zor spre cantină. Nici nu ajunseseră acolo și deja nu mai pridideau cu vorba – toți în afară de unul.